

**පැරණි ලංකාවේ මානව හිමිකම් සුරක්ෂාව පිළිබඳ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සැකසුම
තිරසර සංවර්ධනය උදෙසා සිදුකළ බලපෑම පිළිබඳ විමසුමක් (රජරට
සහජත්වය ඇසුරින්)**

මධ්‍යජාණ සිඛලිවිජේ.චිංති¹

අපේ රටේ පාලකයන් මානව හිමිකම් සුරක්ෂිත කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී අතිතයට මෙන්ම වර්තමානයට හා අනාගතයට ද එකසේ වැදගත් වන පරිදි ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කරන ලදී. පැරණි ලංකාවේ මානව හිමිකම් සුරක්ෂාව පිළිබඳ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සැකසුම තිරසර සංවර්ධනය උදෙසා සිදුකළ බලපෑම විමසුමක් මෙම අධ්‍යනයෙන් සිදු කෙරේ. තුතන නීති ක්‍රමයන්ගේ අතිත හාවිතාව හා ඒවා රටේ සංවර්ධනයට යොදා ගත හැකි ආකාරය විමසා බැලීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වේ. තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා මානව අයිතින් පදනම් කරගත් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය මගින් සිදු වන බලපෑම කෙබඳ ද යන්න මෙහි පර්යේෂණ ගැටුව වේ. මෙනිදී පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස එතිනාසික පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යොදා ගත් අතර සපයාගත් දත්ත සන්සන්දනාත්මකව හා විශ්ලේෂණාත්මකව අධ්‍යයනය කරමින් නිගමනවලට එළඟී තිබේ. මානව අයිතින් මිනිසාට උපතින්ම හිමිවන්නකි. පුරාතන මිනිසාගේ සාගින්න තුරන් කිරීම උදෙසා මූලික අවශ්‍යතාවයක් වන ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමට, ආහාර සුරක්ෂිත කිරීමට, ආහාර සැමැව ප්‍රමාණවත් ලෙස බේදී යැම උදෙසා විවිධ වූ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තින් රජරට අවධිය කුල ක්‍රියාත්මක වූ බවට සාධක මහාවංශයේ මෙන්ම තෝනිගල, බදුලු වැම් ලිපිය ආදි සෙල්ලිපි මූලාශ්‍රයන් තුළින් සාධක හමුවේ. තවද දරිද්‍රකාව දුරලිම උදෙසා රිකියා අවස්ථා තිබු බව ජේතවනාරාම සංස්කෘතික ලිපියේ "ආරාමාභ්‍යන්තර කරුම (කාරකෙකා) පක්ෂ්වෙකාලිවෙකාරව ප - රිවිෂේදු කරුම ග්‍රහිතව්ම්" පායියෙන් තහවුරුවේ. තවද මෙකල ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මකතාවය ද පැවති බව මහාවංශයෙන් සාධක හමුවේ එනම් රාජ්‍යයත්වය ස්ථාවර කිරීමට උපදෙස් ලබාදීම, රාජ්‍යයත්වය සඳහා පාලකයෙකු තොමැති වූ අවස්ථා වලදී රාජ්‍ය ස්ථාවර කිරීමට රාජකීය කාන්තාවන් විසින් සිදු කර ඇතු. එකල සියලු දෙනාවම අධ්‍යාපනය ලැබේමේ අයිතිය තිබු බව වසහ රුපගේ බිසවගේ උපස්ථාධිකාවක් ප්‍රථිකරුම දැන ගැනීම උදෙසා මහා පදුම තෙරැන් වෙත පිටත් කළ බව සමන්තපාසිදිකාවේ සඳහන් වීමෙන් අනාවරණය වේ. තවද යුක්තිය හා නීතිය ද, සෞඛ්‍ය සම්පත්තා හා යහපත් ජ්‍රිතයක් ගත කිරීම උදෙසා රෝහල් පහසුකම් තිබු බවත් සුරක්ෂිත පානිය ජලය ලබා ගැනීමට අයිතින් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තින් තුළින් සලසා තිබු බවට වෙස්සගිරිය පුවරු ලිපියෙන් සාධක හමුවේ. දේශපාලන අර්බුද වැනි අර්බුද කොනෙරම් පැවතිය ද රාජ්‍යයේ තිරසර සංවර්ධනට උදෙසා ගෙන ගිය රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තින් ඒ අයුරින්ම ක්‍රියාත්මක වූ බව මෙමගින් පැහැදිලි වේ.

මූල්‍ය පද : ආර්ථික, ආහාර, මානව අයිතින්, තිරසර සංවර්ධනය, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තින්

¹මානවඣාස්ත්‍ර අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය. vasana.madushani@gmail.com